

אריק מלך השטחים

הפצצה הראשונה של

שרייהביטחון שרון

נועדה לפתוח לפניו

אופציות מנוגדות

כל מי שמכיר את אריק שרון ידע כי יפתח את כהונתו כשר הביטחון בפצצה כלשהי. השאלה הייתה רק: איוו ספצה?

השבוע, ימים מעטים אחרי כניסתו לתפקידו, הטיל שרון את הפצצה. היא הייתה אופיינית: רעש היה גדול, ואילו טיב חומר הנפץ היה נתון בספק.

הוראת שרון: לענות "היד הק" של "הנהגה זה עתה עליידי הפיקוד של צה"ל. ובמיוחד: לא סור על החיילים להיכנס לבתי הספר בשטחים הכבושים, לותר על מחסומי-דרכים הגורמים להטי מותרת, לפתוח בשיחות עם המנהיגים המקומיים בשטחים הי כבושים.

תשובה לכל דורש. למה התכוון השר החדש? לא היתה על כך תשובה ברורה. ליתר דיוק: היו על כך תשובות רבות, ש" סתרו זו את זו, ושכולן ניתנו עליידי השר עצמו וחבורת עוזי ריוידוברו, "מקורביו":

● למנהיגים בגדה: זהו איתות של רצון טוב, המבשר שינוי כללי ביחס לבעייה הפלסטינית. אחרי פצצה זו תבואנה פצצות חזקות עוד יותר, כנאה לשר עצמו בשעתו לדבר עם יאסר ערפאת.

● למתנחלים בגדה: זהו טכסיס מחוכם כדי להרגיע את הרוחות ולהחליש את ההתנגדות הפלסטינית, בשעה שההתנחלות תימשך במלוא הקצב.

● למנחם בגין: זהו המי שך המדיניות הקודמת של הממשלה באמצעים חכמים יותר, תוך שמירה על כבוד האדם. ומי כמו מנחם בגין, תלמידו של זאב ז'בוטינסקי, איש ההדר הביתי, דבק בשמירה על כבוד האדם באשר הוא אדם?

אשתו, בתו של מפקד נבאים, ברחת מן הבית

בחר מדליק

מוחלט כי השריפות אינן מיקריות, אינן תוצאה של תקלה או של טעות-אנוש, אלא שמדובר בהצתות.

בבסיס מתגוררות מישפחות הטייסים ומישפחות אנשי-פיקוד בכירים. באיזור-מגורים מיוחד, שם התגוררה גם מישפחתו של הסרן. עשרות החוקרים היו בשטח בכל העת. נשות הטייסים מספרות, שכאשר היו פותחות בבוקר את החלון — היו מגלות חוקר צבאי הניצב בחוץ.

כל אנשי-הבסיס עברו חקירה בגלאי-שקר. הסרן עבר בדיקה כזאת פעמיים, בשתי הבדיקות נמצא שהוא דובר-אמת, החוקרים התנצלו לפניו.

הסרן נשוי ואב לשני ילדים. אשתו היא בתו של אחד המפקדים הבכירים בשירות האזרחי של מכבי-אש. לאחרונה, ככל הנראה, היו היחסים במישפחה מעורערים. כאשר יצא הסרן מדי לילה את מגורייה-המישפחה, ייחסה זאת אשתו למריבות ביניהם. הסרן סיפר לאשתו כי הוא יוצא לסיורים, הכל בבסיס העריכו מאוד את מסירותו.

כאשר היו מגיעים אליו כדי להזעיקו, לצורך כיבוי השריפות, היה הסרן נוהג לזעוק בקול-יקללות, ולכעוס על-כך שהשתתה זמן רב מדי עד שהזועק. הוא היה ממהר למקום השריפה, פוקד לכבות את האורות על מסלולי הנחיתה וההמראה, מגייס כוח-אדם וכלי-רכב והופך, למעשה, מפקד הבסיס עד לכיבוי השריפה.

אין ספק שהשריפות הפכו את הסרן לאישיות חשובה בבסיס הגדול. הוא הירבה להשתתף בישיבות הרבות, בנוכחות המפקדים הבכירים. הוא יום הקרנת סרטונים לחיילי-הבסיס, בהם הוסבר כיצד לכבות שריפות. הוא הוכיח מיומנות רבה בכיבוי השריפות הרבות, ועמד לקבל לידיו ציוד משוכלל ויקר, חדיש ביותר, לאי תור שריפות. גם הצל"ש, שקיבל עוד בתחילת הדרך, הוכיח לו כי המאמץ משתלם.

החוקרים עדיין אינם מגלים כיצד התעורר חשדם בסרן. ברור שלא שוחח על מעשיו עם איש. הוא ערך סיורים ממושכים בבסיס, בשעות הלילה — אך אלה התחייבו מתפקידו, במיוחד כאשר מדובר בבסיס שבו פועל מצית אלמוני. איש מחבריו בבסיס לא חשד בו.

כאשר נעצר, נמלטה אשתו מהבסיס, בנטלה עימה את ילדיה. יתכן שהסרן לא יועמד כלל לדין, אם יתברר שאינו כשיר לכך מבחינה נפשית. מעורבות החוקרים עולה, כי נערכו מעקבים מרוכזים בעיקבות הסרן. המעקבים היו גלויים כמעט, ואין ספק לחוקרים שהסרן ידע שעוקבים אחריו — אך הוא המשיך במעלליו כאילו איש אינו מבחין בו.

הישיבה שבה לא השתתף הסרן הכריעה את גורלו. בישיבה זו החליטו החוקרים להדק את המעקב אחריו. כאשר נמצאה התאמה בין המקומות שבהן פרצו השריפות בבסיס חילי-האוויר הגדול, ובין המקומות שבהן ערך מפקד יחידת מכבי-אש סיורים לפני שהשריפות הללו פרצו, היה ברור לחוקרים, שהם עלו על עיקבותיו של המצית האלמוני, ושאפשר לתפוס אותו על "חם".

קודם לשיבה זו השתתף הסרן בעשרות ישיבות-חירום שנערכו באותו בסיס, ואשר בהן דנו מפקדי-הבסיס בשריפות המיסתוריות. השריפות התחילו לפני יותר משנה, ופרצו לפחות אחת לחורף דש. תמיד פרצו במחסנים מרוחקים ממקומות המגורים, וגרמו נזקים במאות מיליוני לירות, לפני שאותרו וכובו על-ידי יחידת הכבאים הנמרצת של הבסיס. הסרן, מפקד היחידה, זכה בצל"ש אחרי שהצטיין בכיבוי השרי-פה הראשונה בבסיס, ביוני 1980.

ארבעה ימים לפני שנתפס, הספיק הסרן להשתתף בישיבה בהשר תפתות קצינים בכירים, שבה דובר על הבאת ציוד לכיבוי-אש ולאיתור מוקדי-שריפה, במחיר מיליוני לירות, מחו"ל. הוא עבד כל העת בשיתוף-פעולה מלא עם עשרות החוקרים שהובאו מחוץ לבסיס, כדי להביא לתפיסתו של המצית האלמוני, וידע כימעט את כל האמצעים שבהם נטו החוקרים כדי לגלות את המצית.

בבסיסה-הענק של חילי-האוויר — המשרת סוגי-מטוסים רבים — שררה סאניקה אמיתית בשנה האחרונה, אחרי שהתברר באופן

בגין שוכנע, או העמיד פנים כאילו שוכנע. המתנחלים קיבלו את הסברה שנמסרה להם, בלידת ברירה. המנהיגים בגדה הקפידו על יחס של "כבדהו וחשדהו", לא היו מוכנים למסור כל תגובה סחי-ייבת.

דסק את בורג, למה התכוון אריק שרון באמת?

מטרותיו האמיתיות ניתנו רק לניחוש. הסבירים ביותר:

● ליצור, ולוא רק באופן זמני, נכונות אצל מנהיגי הגדה להידבר עם אריק שרון. הדבר דרוש לשרון כדי להוכיח שהוא "יודע לדבר עם הערבים", ושעל כן הוא — ולא יוסף בורג — צריך להיות מופקד על שיחות-האוטונומיה.

● להשיג, אם אפשר, תקופה של רגיעה-תוך-המתנה בשטחים המוחזקים, שתחזק את יוקרתו ומעמדו של שריהביטחון החדש.

● לנטוע בעולם הערבי ובעור לם הרחב את התיקוה-שארית יהיה, "דהיגול ישראלי", ושכדאי לטפח אותו.

כל אלה הם יעדים טאקטיים, קצרי-מועד. אבל אריק הוא מר טיבעו גנרל טאקטי, שאין ראשו נתון לאיסטרטגיה ארוכת-טווח.

עמדת-זינוק נוחה. אם ישיג יעדים אלה, מה יהיה ההמשך? האם יירש אריק את מקומו של עוזר וייצמן כראש האגף המתון בממשלה? האם יאמץ לעצמו את הקו של משה דיין, שנקט בשטר חים הכבושים בתגובות ליברליות וברוטליות לסירוגין?

האם זהו מסך-עשן שמאחוריו מתכוון אריק לאחד סביבו את המחנה הניציה-הקיצוני בישראל? האם זוהי הקדמה לתפנית, שתור ביל לקראת הידברות עם אש"ף, במסווה של נכונות להקים מדינה פלסטינית מעבר לירדן?

התשובה אינה ידועה לאיש — וגם לא לאריק שרון עצמו. כי אין אריק נוהג לקבוע לעצמו איסטרטגיה כוללת. הוא רצה, בסך הכל, ליצור לעצמו עמדה-זינוק נוחה, שממנה יוכל להת-קדם, כרצונו, בכיוונים שונים — בהתאם לאפשרויות הפוליטיות הר

טאקטיקות בכל עת, ולנצל כל הור דמנות לקידום עצמי שתופיע ל-פניו.

בכך הצליח — לפחות לפי שעה.

הכנסת

כל מיני דיאדוכים

אישיהמערך הציע,

אשתיהמערך התנגדה

וזורם ארידור נהנה

"מילחמת הדיאדוכים!" זעם יוסי שריד, בהתכוונו למילחמה הר-מחדשת בצמרת מילגת-העבודה. הדיאדוכים היו חמשת יורשיו של אלכסנדר מוקדון, שחילקו ביניהם את ממלכתו אחרי מותו.

בהשוואה למה שמתרחש במי-פגנת-העבודה, הדיאדוכים של ה-ממלכה המקדונית היו אנשים של וויים מאוד. שישה שבועות אחרי הניצחון-המסלה של המיפלגה בי-בחירות, שבהן גדלה ב-60% אך איבדה שוב את השילטון, גועשת המילחמה מתחת לפני השטח.

יצחק רבין רמו על רצונו לח-דש את מילחמתו בשימעון פרס. דבצות-הברים החלה לטפח את מועמדותו של יצחק נבון לראשה המיפלגה, למרות מחאתו הפזמ-בית של הנשיא. מרדכי גור מהי-כה בפינה. אליהו שפייר רוצה לרשת את חיים בר-לב, השוכב בבית-החולים, ועסקנים צעירים יותר — וביניהם גם יוסי שריד — השוחרים לטרף, היו רוצים להי-דיח את כל הצמרת הוותיקה גם יחד, כדי לפנות מקום לעצמם.

הצעה מוזרה. בשום מקום אין האנארכיה במערך בולטת כמו בכנסת. גם שם יד איש ברעהו.

הדבר בלט השבוע בפרשה קצי-נה. דוב זכין, איש מפ"ם, הגיש הצעה רגילה לסדרה-היום בעניין פרשת אלישע שפיגלמן, המסוכסך עם שריהאוצר, יורם ארידור. זכין לא יכול היה להגיש הצעה דחיי-

פה, כי באותה עת לא היו לו עדיין סגנים, ורק "הי"ר ותו נים" יכולים לאשר את דחיפו של הצעה.

זכין, איש קיבוץ להבות-הב שחזר לכנסת אחרי העדרות קדנציה, טען את טענותיו בלו דיבר על מדיניות ההדחות מניו-יורק של הליכוד. ארידור ע בלהט רב עוד יותר, התוכח שפיגלמן כאילו היה נשיא א-צות-הברית או מוכ"ל המיפלג הקומוניסטית הסובייטית. ד הציע להסיר את ההצעה מסד היום.

ואז קרה דבר מוזר. אורה נמ-בחרתו חמולת-הסבר של זכין סיעה, קמה והציעה להעביר הצעתו לוועדה, זוהי פרוצדור בלתי-מקובלת. היא אפשרית כ שר אין חבר של סיעה אח מציע את העברתה של הצ לוועדה.

אך המוזר ביותר בהתנהגו של נמיר היה בתוכן דבריה. למ שה התייצבה לצידו של אריד-נגד שפיגלמן ונגד זכין.

מדוע עשתה זאת? לפי גיר אחת: נמיר, שהיתה ושתיה יו-ועדת-החניון בכנסת, רואה בשו זה את נחלתה הפרטית, ורגיה זכין שפלט לתוכה. אחרים ר-בכך סתם סימן נוסף לחוסר סדר ומישמעת בסיעת המעו שאינה יודעת מה היא עושה בכ-סת, ועל כן אינה מתפקדת כ-

הצעתו של זכין הוסרה, כמו מסדרה-יום — וראשי המע הודיעו שלהבא ייקבע סדר לג-הכות של חבריה להגיש הצעו לסדרה-היום.

לאחר מכן נבחרו זמנית ס-סגנים — משה שחל מהמע ומאיר כהן מהליכוד. שחל נב לתפקיד זמני זה מפני שהוא ה-האיש היחידי בסיעה שחבריו ה-מינו לו שאינו מעוניין להיש-בתפקיד זה באופן קבוע.

אילוף הסורר